

Ríkislögmaður

01 271

Ársreikningur 2021

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Ríkislögmaður
kt. 600186-1759
Hverfisgötu 6, 150 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Ríkislögmaður er ríkisaðili í A-hluta ríkissjóðs sem var stofna með lögum nr. 51/1985 um ríkislögmann.

Ríkislögmaður heyrir undir stjórnarráðið og er skipaður af forsætisráðherra til fimm ára í senn. Helstu verkefni embættisins eru rekstur dómsmála fyrir ríkið og stofnanir þess. Er þar aðallega um að ræða vörn einkamála á öllum dómstigum og fyrir Félagsdómi. Ríkislögmaður annast einnig sókn þeirra mála sem ríkið höfðar á hendur öðrum. Þá er ríkislögmaður í fyrirsvari fyrir íslenska ríkið hjá Mannréttindadómstól Evrópu og fer með mál fyrir EFTA-dómstólinum.

Ríkislögmaður fer einnig með uppgjör bótakrafna sem beint er að ríkinu. Auk þess geta ráðherrar óskað lögfræðilegs álits hans um einstök málefni og aðstoðar við vandasama samningagerð.

Utan starfssviðs ríkislögmanns falla dómsmál sem ríkisbankar eða fjárfestingalánasjóðir í eigu ríkisins eiga aðild að. Ennfremur dómsmál til innheimtu opinberra gjalda, orlofsfjár, viðskiptakrafna eða hliðstæðra krafna nema ráðherra, sem hlut á að máli, óski atbeina ríkislögmanns við meðferð einstakra mála.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefna svið 9 og málaflokk 30 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2021 var ársveltan kr. 285,6 milljónir og afkoma kr. -14,3 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -22,1 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 24,1 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2021 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Ríkislögmanns í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Ríkislögmanns fyrir árið 2021 með rafrænni undirritun sinni.

Fanney Rós Þorsteinsdóttir,
ríkislögmaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2021

	Skýr	2021	2020
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	256.700.000	231.000.000
Seld þjónusta		22.606.369	17.893.913
Framlög og ýmsar tekjur		5.742.544	0
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	<u>546.700</u>	<u>505.559</u>
Tekjur samtals		285.595.613	249.399.472
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	3	236.672.021	203.822.426
Annar rekstrarkostnaður	4	62.681.195	71.665.728
Afskriftir		<u>546.700</u>	<u>505.559</u>
Gjöld samtals		299.899.916	275.993.713
Afkoma fyrir fjármagnsliði		(14.304.303)	(26.594.241)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		<u>(9.888)</u>	<u>(17.613)</u>
		(9.888)	(17.613)
Afkoma ársins		<u>(14.314.191)</u>	<u>(26.611.854)</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

	Skýr	31.12.2021	31.12.2020
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	5		
Áhöld, tæki og búnaður		2.261.289	2.722.616
Aðrar eignir		290.950	290.950
Fastafjármunir samtals		<u>2.552.239</u>	<u>3.013.566</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	6	20.335.000	17.370.000
Tengdir aðilar	7	0	334.669
Handbært fé		1.261.697	1.454.455
Veltufjármunir samtals		<u>21.596.697</u>	<u>19.159.124</u>
Eignir samtals		<u>24.148.936</u>	<u>22.172.690</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	8		
Hrein eign		(22.072.467)	(7.758.276)
Eigið fé samtals		<u>(22.072.467)</u>	<u>(7.758.276)</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	7	11.428.507	17.170
Viðskiptaskuldir		1.669.486	1.953.281
Ýmsar skammtímaskuldir	9	31.245.176	25.835.581
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	10	1.878.234	2.124.934
Skuldir samtals		<u>46.221.403</u>	<u>29.930.966</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>24.148.936</u>	<u>22.172.690</u>
Aðrar upplýsingar	11		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2021

	Skýr	2021	2020
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(14.314.191)	(26.611.854)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir		546.700	505.559
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(546.700)	(505.559)
		<u>(14.314.191)</u>	<u>(26.611.854)</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(2.965.000)	(2.120.000)
Tengdir aðilar		11.960.633	35.625.989
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		5.125.800	(6.751.535)
		<u>14.121.433</u>	<u>26.754.454</u>
		<u>(192.758)</u>	<u>142.600</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	5	(85.373)	(994.671)
		<u>(85.373)</u>	<u>(994.671)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		0	694.671
Fjárfestingarframlag		85.373	300.000
		<u>85.373</u>	<u>994.671</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		(192.758)	142.600
		<u>1.454.455</u>	<u>1.311.855</u>
		<u>1.261.697</u>	<u>1.454.455</u>
Handbært fé í árslok			

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu við reikningsskilin.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlaun reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggja atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2021	2020
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	256.700.000	231.000.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	546.700	505.559
	257.246.700	231.505.559

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	231.700.000	0	0	231.700.000
Launabætur	4.900.000	0	0	4.900.000
Millifært úr varasjóð	20.100.000	0	0	20.100.000
Fjárveiting til tekna	256.700.000	0	0	256.700.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum	(271.014.191)	0	0	(271.014.191)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(14.314.191)	0	0	(14.314.191)

	2021	2020
3 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður		
Laun	189.536.926	165.615.934
Orlof, breyting	5.409.595	1.568.238
Launatengd gjöld	41.348.680	36.465.112
Starfsmannakostnaður	376.820	173.142
	236.672.021	203.822.426
Meðalfjöldi stöðugilda	12,3	10,0

	2021	2020
4 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	662.273	485.626
Tæki og búnaður til innréttinga	90.670	0
Ýmis tæki og áhöld	412.004	177.039
Orkugjafir	161.444	149.814
Matvæli	664.687	379.897
Almennar rekstrarvörur	68.184	206.174
Vörukaup, almenn	2.059.262	1.398.550
Ýmsar sérgreindar vörur	19.623	57.331
Vörukaup, sérgreind	19.623	57.331
Fundir, námskeið, risna	708.371	655.000
Ferðir, uppihald	0	946.652
Akstur	54.857	71.712
Sérfræðiþjónusta	26.034.387	46.365.273
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	12.600	64.709
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	12.591	174.507
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	2.717.311	3.126.635
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	29.540.117	51.404.488

Skýringar

	2021	2020
4 Annar rekstrarkostnaður, frh.		
Samningsbundin kaup og leiga	1.272.730	533.031
Afnotagjöld	2.718.428	2.306.382
Leigugjöld	11.009.270	9.118.784
Notkun véla og flutningatækja	0	15.730
Verkkaup	1.270.237	1.825.213
Kostnaðarhlutdeild	9.466.528	2.726.219
Tapaðar kröfur	5.325.000	2.280.000
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	31.062.193	18.805.359
Annar rekstrarkostnaður samtals	62.681.195	71.665.728

5 Varanlegir rekstrarfjármunir

	31.12.2021	31.12.2020
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	2.261.289	2.722.616
Aðrar eignir	290.950	290.950
	2.552.239	3.013.566

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2021:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2021	6.960.546	290.950	7.251.496
Viðbætur á árinu	85.373	0	85.373
	7.045.919	290.950	7.336.869
Afskriftir 01.01.2021	4.237.930	0	4.237.930
Afskrift ársins	546.700	0	546.700
	4.784.630	0	4.784.630
Staða 31.12.2021	2.261.289	290.950	2.552.239

6 Viðskiptakröfur

	31.12.2021	31.12.2020
Viðskiptakröfur	33.534.725	25.244.725
- Niðurfærsla vegna tapsáhættu	(13.199.725)	(7.874.725)
	20.335.000	17.370.000

Skýringar

31.12.2021 31.12.2020

7 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	334.669
	<u>0</u>	<u>334.669</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	11.403.913	0
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	24.594	17.170
	<u>11.428.507</u>	<u>17.170</u>

8 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum.

31.12.2021 31.12.2020

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	(7.758.276)	18.853.578
Afkoma ársins	<u>(14.314.191)</u>	<u>(26.611.854)</u>
Jöfnuður 31.12.	<u>(22.072.467)</u>	<u>(7.758.276)</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

9 Ýmsar skammtímaskuldir

31.12.2021 31.12.2020

Ógreitt orlof	31.245.176	25.835.581
	<u>31.245.176</u>	<u>25.835.581</u>

10 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

31.12.2021 31.12.2020

Frestaðar tekjur vegna fjárfestingarfjárveitinga	2.552.239	3.013.566
Umframráðstafað til fjárfestinga	<u>(674.005)</u>	<u>(888.632)</u>
	<u>1.878.234</u>	<u>2.124.934</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga-fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2021	3.013.566	(888.632)	2.124.934
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	300.000	300.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	85.373	(85.373)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	<u>(546.700)</u>	<u>0</u>	<u>(546.700)</u>
	<u>2.552.239</u>	<u>(674.005)</u>	<u>1.878.234</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2021 munu kr. 0,4 milljónir koma til tekna á árinu 2022.

Skýringar

11 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samning um húsnæði til ársloka 2025 og þjónustusamninga um rekstur. Árlegar greiðslu vegna húsaleigu nema kr. 17,4 milljónum og vegna rekstrarsamninga kr. 1,3 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2021.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.